SKRIVELSE
2026-05-26

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Skrivelse från Carl-Johan Schiller (KD) och Edvin Bernhardsson (KD) om ätstörningsvården.

Sedan december 2024 har den specialiserade ätstörningsvården bedrivits i Region Stockholms egen regi. Stockholms Centrum för ätstörningar har uppdraget och är det enda alternativet som erbjuds i den offentligt finansierade vården.

I mars 2025 flyttade heldygnsvården från Södermalm till Danderyds sjukhus. De nya lokalerna var undermåliga och uttjänta men trots det genomfördes flytten. Vidare försämrades den kost som serverades. På Södermalm lagades maten i eget kök, medan måltiderna på Danderyds sjukhus levereras av regionens upphandlade leverantör Sodexo.

Kort efter flytten florerade bilder på grotesk och oätlig mat i media. Till följd av kritiken beslutades till slut om ett tilläggsavtal med matleverantören för att åtgärda bristerna. Detta började gälla i mars 2026. Dock har det även efter detta datum framkommit att maten vid flera tillfällen har varit undermålig. Från de styrandes sida har ingen krisinsikt visats. Kristdemokraterna kräver handling.

För patienter med ätstörningar är maten en central del av behandlingen, och ska enligt SCÄ själva vara säker, näringsriktig och anpassad utifrån patientens behov. Måltider och måltidsstöd ska vara en integrerad del av vårdprocessen. Att det gång på gång brister i heldygnsvården anser vi är oacceptabelt.

Utöver den undermåliga maten ges patienterna ett mycket begränsat tidsfönster inom vilket de måste äta sin mat. Beroende på måltid varierar detta fönster mellan 10 och 30 minuter. Efter utsatt tid serveras näringsdryck och vid behov tillämpas bältning och sondmatning. Det är centralt att dessa patienter ges tid att återfå ett sundare förhållningssätt till såväl maten som måltiden.

Heldygnsvården har av patienter och anhöriga också kritiserats för dåligt bemötande och brist på behandling. Viktuppgång är enligt medarbetare vi talat med huvudfokus och annan behandling upplevs som obefintlig. Enligt de nationella riktlinjerna är det vid en ätstörning viktigt att se till helheten och ta hänsyn till såväl kroppsliga som sociala konsekvenser av sjukdomen. Vården och stödet behöver alltid anpassas till individen och flera typer av psykologisk behandling behöver erbjudas.

Det ensidiga fokuset på viktuppgång medför att patienter skrivs ut från heldygnsvården innan de är tillräckligt friska. Det skapar en situation där patienter efter en tid måste skrivas in igen.

Ätstörningar är komplexa, allvarliga psykiatriska sjukdomar. Anorexia nervosa har den högsta dödligheten av alla psykiatriska diagnoser. Forskningen har länge varit eftersatt och mycket mer måste göras.

2025 redovisar Region Stockholm ett överskott på över 5 miljarder kronor varav över 500 miljoner kronor kommer direkt från psykiatrin. Det finns således gott om resurser i region Stockholm och Kristdemokraterna vill därför att mycket mer görs för att denna utsatta patientgrupp ska få bättre möjligheter att bli friska.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Kristdemokraterna därför Hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta:

- Genomföra en renovering av heldygnsvårdens lokaler och etablera ett eget tillagningskök för att säkerställa hög kvalitet.
- Ge hälso- och sjukvårdsförvaltning i uppdrag att utreda ett adekvat tidsspann för intagandet av en måltid.
- Uppdra åt förvaltningen att börja bedriva vård igen inom heldygnsvården vid SCÄ på ett sådant sätt som märks bland såväl medarbetare som patienter.
- Öka anslagen till forskning- och utvecklingsprojekt för att öka kunskapsläget om ätstörningar och förbättra vårdinsatserna för patienterna.

Carl-Johan Schiller
Kristdemokraterna

Edvin Bernhardsson
Kristdemokraterna